

سکته مغزی

اگر خونرسانی به قسمتی از مغز دچار اختلال شود و متوقف گردد، این قسمت از مغز دیگر نمی تواند عملکرد طبیعی خود را داشته باشد، که به اصطلاح سکته مغزی رخ داده است.

علائم سکته مغزی چیست؟

- ✓ بی حسی یا ضعف عضلات در صورت، دست یا پا به ویژه در یک طرف بدن
- ✓ گیجی (یا تغییر در وضعیت ذهنی)
- ✓ اشکال در سخن گفتن یا درک صحبت های دیگران
- ✓ اختلالات بینایی (تاری دید یا نابینایی)
- ✓ اشکال در راه رفتن، سرگیجه یا فقدان تعادل و هماهنگی
- ✓ سردرد های شدید ناگهانی و غیر معمول
- ✓ سرگیجه بدون دلیل و سقوط ناگهانی
- ✓ بی اختیاری ادرار و مدفوع
- ✓ اعلام کد ۷۲۴ در بیمارستان

سکته مغزی در انواع شکل های زیر می تواند بروز

کند:

(۱) سکته هایی که به دلیل کاهش خونرسانی موقتی به مغز اتفاق می افتد (در این حالت آسیب دائمی به سلول های مغزی وارد نمی شود و علائم عصبی در کمتر از ۲۴ ساعت برطرف می شود).

(۲) سکته هایی که در اثر انسداد جریان خون به وجود می آید.

(۳) خونریزی داخل مغز (این نوع سکته در اثر نشت و پارگی یک سرخرگ مغزی ایجاد می شود. خونریزی در اثر شرایطی مثل فشار خون بسیار بالا که بر روی رگ ها فشار وارد می کند ایجاد می شود و یا گاهی در عین اینکه فشار خون خیلی بالا نیست در اثر ضعف قسمتی از جداره رگ، پارگی ایجاد شده و خون وارد بافت مغزی می شود. گاهی نیز ارتباطات غیر طبیعی بین شریان ها و وریدهای مغز عامل ایجاد خونریزی است).

نکات مراقبتی بیماران مبتلا به سکته مغزی

رژیم غذایی و تغذیه

- در صورت اختلال در بلع و اگر با لوله معده از بیمارستان ترخیص می شوید، بهداشت دهان و راههای هوایی باید حفظ شوند. بهتر است قبل از گاوآژ سر بیمار ۳۰-۴۵ درجه بالاتر از بدن قرار داده شود.
- جهت شروع تغذیه، بیمار را در وضعیت کاملاً نشسته قرار دهید.
- بیمار رژیم پوره و یا غلیظ را بهتر از مایعات مصرف می کند.
- در روزهای اول، لقمه های غذایی کوچک و کم حجم در دهان او قرار دهید.
- جهت جلوگیری از یبوست در صورت نداشتن ممنوعیت از رژیم پر فیبر به همراه مایعات فراوان استفاده کنید.
- برای جلوگیری از ورود غذا در راه های هوایی و تنفسی به علت اختلال در بلع بهتر است از گوشت و سبزیجات میکس

فعالیت

- اندامهای آسیب دیده را بطور غیر فعال ورزش دهید و ۴-۵ دقیقه در روز در محدوده حرکتی کامل، آنها را به حرکت در آورید. مراقب باشید که حرکتها شدید نباشد چون باعث آسیب به عضو و حتی در رفتگی میشود.
- در صورتی که در یک عضو بیمار ضعف اندام وجود دارد بیمار را تشویق کنید تا در طول روز به انجام ورزش در این نیمه بپردازد. (حتی با کمک نیمه سالم بدن)

مراقبت های کلی

- ✓ مفاصل دورتر بالاتر از مفاصل نزدیک تر قرار داده شود، مثلاً آرنج بالاتر از شانه و مچ بالاتر از آرنج باشد.
- ✓ هر دو ساعت بیمار را در تخت جابجا کنید تا از ایجاد زخم فشاری جلوگیری شود.
- ✓ بهداشت دهان را رعایت کنید.
- ✓ روزانه ناحیه پشت بیمار را با یک ماده نرم کننده مثل روغن بادام ماساژ دهید و از خشک شدن پوست جلوگیری کنید .
- ✓ ناحیه پشت را از نظر قرمزی زخم و .. بررسی کنید و به محض مشاهده ناحیه قرمز در پوست بیمار را به سمت مخالف بچرخانید و پوست را ماساژ دهید و در معرض هوا بگذارید.
- ✓ ملحفه های زیر بیمار باید صاف، بدون چروک و خشک باشد.
- ✓ می توان بیمار را برای مدت محدود روی قسمت آسیب دیده خوابانید (مثلاً ۳۰ دقیقه در طی ۲۴ ساعت).

بیمارستان ۹ دی منظریه

سکته مغزی

کد پمفلت:

IM-048

شناسنامه پمفلت آموزشی	
موضوع	سکته مغزی
تهیه کننده	واحد آموزش سلامت
تأیید کننده علمی	دکتر زهرا سادات مرتضوی
سمت	متخصص داخلی اعصاب
تاریخ تهیه	زمستان ۱۴۰۲
کد پمفلت	HE-bl(im)-048-01

- ✓ از مصرف الکل اجتناب کنید. مصرف زیاد الکل باعث افزایش فشارخون می شود، حتی افزایش مصرف مقدار زیاد الکل در یک زمان کوتاه می تواند باعث پارگی عروق خون شود.
 - ✓ بهتر است در منزل فشار خون خود را کنترل کنید و از رژیم غذایی حاوی مایعات کم نمک و کم چرب استفاده کنید.
 - ✓ در صورت سونداز، کدر شدن رنگ ادرار و یا خونی شدن آن باید سوند را تعویض کنید (در غیر این صورت هر ۷ تا ۱۴ روز یکبار تعویض آن کافی است) و شست و شوی ناحیه الزامی است.
 - ✓ در بیمارانی که تراکتوستومی (راه هوایی مصنوعی) دارند هوای تنفسی آنها بدلیل خشکی مخاط مرطوب نیست در چنین شرایطی بهتر است با استفاده از دستگاه بخور از این امر پیشگیری کنید.
 - ✓ فیزیوتراپی تنفسی بسیار اهمیت دارد می توان بیمار را تشویق به سرفه و تنفس عمیق کرد با ضربه. های ملایم به پشت بیمار با کف دست میتوانید به خروج ترشحات کمک کنید.
 - ✓ در صورتیکه در طی تغذیه بیمار به سرفه بیفتد، قادر به بلعیدن لقمه نباشد، به سختی لقمه را قورت دهد و در هنگام بلع احساس درد کند نباید از راه دهان چیزی به بیمار داد و باید فوراً به پزشک معالج اطلاع داد و یا بیمار را به نزدیکترین مرکز برد
 - ✓ در صورتیکه هوشیاری بیمار نسبت به قبل کمتر شد از راه دهان چیزی به او ندهید و بیمار را به نزدیک ترین مرکز درمانی انتقال دهید.
- در صورتی که بیمار شما هریک از علائم ذکر شده را نشان داد، در سریع ترین زمان ممکن او را به بیمارستان برسانید، در برخی موارد در ساعات اولیه برز علائم، می توان با تزریق دارو از شدت آسیب مغزی کم کرد.**

- ✓ شست و شوی مرتب پوست با آب و صابون (یا شامپوی بچه)، استفاده از پانسمان در صورت بروز زخم، مراجعه به پزشک جهت انجام کشت از ترشحات زخم و برداشتن پوست خشک و تیره رنگ لازم می باشد. استفاده از آنتی بیوتیک در این مواقع ضروری است.
- ✓ بیمار را تشویق کنید از نیمه سالم بدن استفاده کند تا احساس قدرت بیشتری داشته باشد.
- ✓ لباس بیمار را از قسمت آسیب دیده برتن کنید.
- ✓ جهت افزایش حس اعتماد به نفس انجام کلیه اموری را که بیمار قادر به انجام آنها می باشد را به خود او واگذار کنید.
- ✓ در صورتی که فرد در پلک زدن دچار مشکل می باشد بهتر است از قطرههای اشک مصنوعی استفاده شود.
- ✓ بی خوابی معمولاً شایع است، روشن بودن چراغ و سرو صدا می تواند موجب بی خوابی گردد. تجویز آرام بخش، طبق دستور پزشک نیز به خواب کمک میکند.
- ✓ در صورت بی قراری و حرکات غیر ارادی ، اطراف تخت و یا رختخواب این بیماران باید نرده و یا بالش گذاشت قرار دادن وسایل گرمازا و یا برقی در نزدیکی آنها می تواند خطراتی را بوجود آورد. هنگام چرخش و حرکت دادن بیمار مراقب راه هوایی آنها باشید تا خفگی پیش نیاید.
- ✓ سیگار را ترک کنید، زیرا باعث افزایش فشارخون، آسیب و سخت شدن دیواره رگ ها میشود.
- ✓ اندازه گیری منظم فشار خون، قطع سیگار، انجام منظم ورزش، اجتناب از مصرف الکل و قطع مصرف نمک و غذای چرب و خوردن زیاد میوه و سبزیجات را جزء سر فصل مراقبتهای خود قرار دهید.